

Uj LA

Taxa postală plătită în numerar
aprobării Dir. Gen. PTT No. 157

Nagys. Ramaszetter Róbert ur nak
Disztér 1-2
HUNGARIA Budapest

Főszerkesztő:
dr Paál Árpád

KERESZTÉNY MAGYAR POLITIKAI NAPILAP
V. évfolyam, 142 (1288) sz. * Péntek, 1936 június 26

Főmunkatárs:
dr Gyárfás Elemér

Végtelenül fontos kérdések dőlnek el a Dardanella-értekezleten

Szovjet-Oroszország, Törökország és a feketetengeri államok le akarják zárni a tengerszorosot a többi hatalmak hajói előtt Anglia, Japán és Olaszország állanak szemben a török javaslattal

Montreuxből jelentik: A Dardanella-értekezlet szerdai ülésén Litvinov azt az indítványt terjesztette elő, hogy tiltsák meg a hadihajóknak, tengeralattjáróknak és repülőgépanyahajóknak a Dardanellákon való áthaladását. A tilalom alól csak azok a hajók vétessenek ki, melyek udvariassági látogatást akarnak tenni a feketetengeri kikötőkben.

Erre Stanhope, angol külügyi államtitkár kijelentette, hogy újabb utasítást kell kérnie kormányától.

Sato, japán kiküldött azt indítványozta, hogy a tilalmat ki kell terjeszteni a Fekete-tengerről kijutni akaró hajókra is és ne adjanak a szovjethajóknak nagyarányú átkelési lehetőséget a Dardanellákon.

Ezt viszont Litvinov hevesen ellenezte. A kérdésben a döntést későbbre halasztották.

Anglia minden államra ki akarja terjeszteni a korlátozást.

Londonból jelentik: Az esti lapok szerint a montreuxi értekezleten eltérés támadt az angol és szovjet nézetek között. A brit küldöttség új utasítást kért Londonból.

A Reuter szerint az eltérés oka az, hogy Anglia csak akkor járul hozzá a Dardanelláknak hadihajók elől való elzárásához, ha ez a korlátozás minden államban egyenlő értékű. A szovjet ezzel szemben teljes szabadságot követel a feketetengeri országok számára. a többi államok hajóira viszont tonnaszámkorlátozást kíván.

Moszkva és Ankara közös fronton Mi a francia álláspont?

Montreuxből jelentik: Három napi tanácskozás után nagyjából körül lehet írni az érdekelt hatalmak álláspontját.

Törökország a maga tervezetében nem szól a tengerszorosok fölfegyverzéséről, de a szabad átjárás kérdésében olyan rendezést javasol, mely korlátozásokat tartalmaz béke esetében is. Az az általános benyomás, hogy Ankara és Moszkva főcélja a Fekete-tenger zárható tetele a kívülálló hatalmakkal szemben. Románia kezdetétől támogatja a török javaslatot. Tekintettel a három feketetengeri állam ilyen állásfoglalására, Anglia kedvezőtlennek találja a tengerszorosok túlságos elzárását és főként kifogásolja az abban mutatkozó szovjet-orosz érdek túlságos érvényesülését.

Olaszország ugyan nincs képviselve az értekezleten, de nem titkolja aggodalmát a török állásponttal szemben, mert élénk kereskedelmet bonyolít le a tengerszorosokon át s aggódik a földközi-tengeri egyensúly miatt.

Angliát és Olaszországot, melyek így előzetes megegyezés nélkül közeljutottak egymáshoz, támogatja Japán, mely meg akarja akadályozni, hogy Szovjet-Oroszország különleges átkelési szabadságot élvezzen.

Franciaország nem keresztezi feketetengeri és boszporuszi barátainak törekvéseit, de azt a kikötést teszi, hogy háború esetén is szabadon átkelhessenek a tengerszorosokon azok a flották, amelyek közös ügyért harcolnak, akár körzeti egyezmény, akár közös genfi határozat alapján.

Japán támogatja Törökországot, de a szovjethajók szabadsága nélkül.

Genéből jelentik: A Journal de Genève megállapítja, hogy a Dardanella-tervezet végered-

ményben egy békeszerződés revízióját jelenti. A status quot támogató hatalmak is csupán azért mennek bele ebbe, mert tudják, hogy Törökország mindenáron keresztül viszi a Dardanellák megerősítését. De hogy ezzel veszedelmes precedenst ne alkossanak, a módosítást nem az alapkormány 19. szakasza alapján, hanem a Népszövetségen, sőt Genfen kívül ejtik meg.

Törökország minden áron meg akarja erősíteni a Dardanellákat.

Tokióból jelentik: A félhivatalos Domei iroda jelenti, hogy Arida külügyminiszter táviratot intézett Sato montreuxi delegátushoz, közölve, hogy Japán támogatja a török tervet, de kéri annak a szakasznak megváltoztatását, mely a tengerszoroson szovjethajóknak nagyarányú átkelési lehetőséget biztosít.

Az angol hadügyminiszter szerint élet-halál kérdése az angol-francia barátság

Párizsból jelentik: A francia—brit társaság szerdai bankettjén Duff Cooper angol hadügyminiszter kijelentette, hogy az angol—francia barátság feltétlen szükségesség, élet és halál kérdése mindkét ország számára. Ismételte Baldwin szavait, hogy Anglia határa a Rajnánál van. A közös határon kívül közös eszmények is összefűzik a két nemzetet, mely a világbéke ügyét úgy szolgálhatja igazán, hogy állandó példát adjon a francia—angol barátság és egység szilárdságáról.

A siker imádata

Irtó: Nyisztor Zoltán

II.

Ne mondja senki, hogy túlzásba megyek, hogy egyes kivételes és kirívó képleteket általánossá emelek. A sikernek ez a mindent elöntő és az igazság egyedüli kritériumává tornyosuló ereje és érzete mindnyájunkat meglegyintett. Gondoljunk csak a pár éve oly divattossá lett „kikerülhetlenség” teóriára. Nem azzal biztatjuk és mógatjuk, ugratjuk és unszoljuk-e egymást állandóan, hogy bizonyos gazdasági vagy politikai, szellemi vagy világnézeti irányok akkora sikerrel rendelkeznek, hogy kikerülhetlenné? Tehát jobb előre beállni az általános áradatba, mint kidönteni és elragadtatni általa. Van-e közöttünk valaki is, aki az utolsó évek hirtelen és nagyon is háborgó hullámzásában mással érvelt volna új tanok vagy mozgalmak mellett, minthogy az a korszellem, amit „kikerülni” nem lehet? S nem lett-e már valósággal ördögi cselvetés és megéjtés az a különben mély értelmű, de nem minden értelmű régi mondás, mely a vox populi vox Dei alapján a tömeg szavának bizonyos esetekben az Isten szavával való egyezőségéről beszél? Nem történik-e meg lépten nyomon, hogy dicsérni, vagy helyeselni kezdünk olyan szellemi vagy politikai mozgalmakat, amelyeknek különben alapvető dogmáit egyenként utálkozva visszautasítjuk s nem történt-e már meg számtalanszor, hogy kezdetben kinevetett és kigúnyolt mozgalmakat olyan mértékben kezdtünk komolyan venni, helyeselni vagy magyar földön is átültetni, amilyen mértékben a külföldi külső sikerük előtt? Figyeljük csak meg hétköznapi beszélgetéseinket és vitatkozásainkat, amikben pedig logikai beállítottságunk nyilatkozik meg: hiába mondog és írod alá, hogy itt vagy amott valamelyik új európai rendszerben jogtalanság és hüflenség, csalás és erőszak, szemfényvesztés és vérengző emberirtás húzódik meg — s te mindezt elismerve, mosolyogva és fensőbbeséges logikával feleled: de pompás autószertrádákat építettek s a vonatok tiszták és abszolút pontossággal közlekednek!

Ez a mentalitás ráragad mindnyájunkra s lassankint a szellemi, lelki és erkölcsi értékeket kutyába se véve, csak a külső eredményeket látjuk és mérlegeljük. Nemzetek közötti viszonylatban kormányfők már csak azzal tudnak dicsekedni, hogy náluk „rend és nyugalom” van, sohasem beszélve arról, vajjon a külső rend és nyugalom milyen eszközökkel született meg és mit akar? S bennünket tömegembereket is már csak a tömegfelvonulások és parádék tudnak meghatni s országrendezések és égő szociális problémák megoldása helyett megelégszünk az uniformisos százezrek döngő tömegfelvonulásával. Megcsodáljuk és irigyeljük egy-egy nép csalóka vagy erőszakos módra támasztott hitét és fanatizmusát még akkor is, ha tudjuk, hogy az kivihetetlen és halálba vezet. S mert a rend és fegyelem egy jól vezetett állam külső jele, durva és kétségbeejtő szofizmával a rendből és fegyelemből már egy állam jólvezettségére következtetünk. A régiek, akik gondolkodni is szoktak volt, ezt a hamis következtetést így gúnyolták ki: post hoc, propter hoc, vagyis ez után, tehát a miatti! Tehát ha valaki a fejszét élével fel az udvar közepére állította és esni kezdett az eső vagy éppen meg-

szűnt a jégvihar, a fejsze volt az oka. Ezen az alapon valóban el lehet jutni már a középkor által kigúnyolt legneveltesebb következtetésig is, hogy aki alszik, az erényes ember, mert álomban nem lehet vétkezni.

Akármiilyen nagyra nőtt is a siker politikája napjainkban, ki kell ábrándítanunk mindenkit, hogy a siker nem igazolása semmiféle mozgalomnak, de legkevésbé az igazságnak. A történelem látott már krisztusi igazságokat és életet verbe fulladni a keresztén, s látott viszont gazemberségeket vagy örültségeket is ideig vagy óráig, éveig vagy évtizedekig a

leghangosabb és legáltalánosabb sikerektől övezve diadalmaskodni. Az igazság önmagában véve független a külső, pláne tömegsiker-től. Szerencsés tiszta korokban néha párosulhat vele, néha meg messze, elérhetetlenül messze kóborolhatnak egymástól. A keresztény igazság és egyáltalán az evangélium a legtipikusabb példa rá. Azért azok, akik csak hitvány életüket akarják menteni, ám fussanak a siker robogó szekerei után, de akik a keresztény világnézet elkötelezettjei, a legelementárisabb tömegsikereken innen és túl csak az igazságot keressék!

Katolikus Nagygyűlés Tg.-Muresen július 3, 4, 5

Az eddig jelentkezett résztvevők elhelyezése

(Harmadik közlemény.)

1. Jakabos Sándorné, Lunga — Asztalos Dániel, Str. Coşbuc 3. 2. Pop Erzsébet, Lunga — Asztalos Dánielné, Str. Coşbuc 3. 3. Fülöp István, Str. Călărăşilor 90. 4. Csüdör Zoltánné, Lunga — Bustya János, Str. Aliatilor 43. 5. Pál Károlyné, Luduşul de Mureş — Berekméry L., Str. Sft. Gheorghe 36. 6. Szemlér Ferencné, Braşov — Breckner Vilmosné, Str. Călărăşilor 91. 7. Lőrincz Ferencné, Braşov — Breckner Vilmosné, Str. Călărăşilor 91. 8. 1 Uiorai nő — Bucsi Ilonka, Str. Rădulescu 15. 9. Székely Józsefné, Aiud — Deák Tibor, Str. Braţianu 3. 10. Hendrey Paula, Arad — Simon Gyula, Str. Gh. Sincai 6-a. 11. Berta N.-né, Arad — Simon Gyula, Str. Gh. Sincai 6-a. sz. 12. Wittner Katinka, Aiud — Cseh Elekné, Str. Stefan cel Mare 27. 13. Gróf Bethlen Ödönné, Ghireşul Aies — Hatfaludy Istvánné, Str. Braţianu 30. 14. Br. Huszár Lászlóné, Apalina — Hatfaludy Istvánné, Str. Braţianu 30. 15. Özv. Juhász Lajosné, Arad — Filimon Gusztáv, Str. Vaida Voivod 48. 16. Negrutiu Emilné, Luduş — Feuerstein József, Str. Călărăşilor 51. 17. Vincze Lajosné, Arad — özv. Gálna Gyuláné, Str. Traian 22. 18. Özv. Jánosy Ferencné, Arad — özv. Gálna Gyuláné, Str. Traian 22. 19. Dr. Müller Jenőné, Aiud — dr. Kabdebó Kálmán, Str. Praporgescu 7. 20. Porkolát Jánosné, Luduşul de Mureş — Kovács Mihályné, Str. I. G. Duca 48. 21. Bertalan Áronné, Corond — Morsch Márton, Fabrica de Gaz. 22. Hadnagy Margit, Corond — özv. Kiss Dénesné, Str. Răndunicei 8. 23. Boér Mária, Corond — özv. Kiss Dénesné, Str. Răndunicei 8. 24. Weber Tiborné, Carei — Nemes Istvánné, Str. Octavian Goga 27. 25. Bechtold Lászlóné, Aiud — Nagy Béla, Piata Constantin Romanu 6. 26. Konkoly Károlyné Hatag — dr. Horváth Jenő, Piata Unirei 2. 27. Dr. Faragó Ferenc, Alba-Iulia — Lobenschuss József, Str. Mihail Viteazul 18. 28. Varga Istvánné, Cluj — Tamás László, Str. Ecaterina 2. 29. Faragó Ferencné, Braşov — dr.

István Mihály, Str. Mihail Viteazul 9. 30. Bogos András és neje, Mercurea-Ciuc — Tőkés Gyula, Str. Micu Clain. 31. Salamon Mária, Odorheiu — Zubovits Béla, Str. Stramba 50. 32. Lichnovszky Gizella, Cluj — Vertán Pál, Str. Avram Jancu 33. 33. Borsitzky Ottóné, Timişoara — Szabó Miklós Str. Francisc Liszt 4. 34. Király Henrik, Targu-Săuceşti — Spániel Vince, Str. Cogălniceanu 5. 35. Dr. Martzy Mihály, Timişoara — Spániel Vince, Str. Cogălniceanu 5. 36. Zakariás Juci, Odorheiu — Rusz Jánosné, Str. Fantinei 1. 37. Kabdebó Nusi, Odorheiu — Rusz Jánosné, Str. Fantinei 1. 38. Fekete József, Bodroş — Patrovits Kálmán, Str. Iliana 12. 39. Pekri Sándorné, Dicioanmartin — Gr. Bissingen Ottóné, Pas. Stefan Josif. 40. Mayer Piroška, Cluj — László Árpád, Str. Mihail Viteazul 14. 41. Bartkovszky Er-

zsébet, Cluj — László Árpád, Str. Mihail Viteazul 14. 42. Auer Ilona, Cluj — Kopacz Lukácsné Str. Călărăşilor 96. 43. Bitay Anna, Braşov — Csákány Mária, Stefan cel Mare-utca. 44. Gál Irma, Braşov — Csákány Mária, Str. Stefan cel Mare 24. 45. Feigl Imre, Toplita — Balla Józsefné Str. Nicu Filipescu 14. 46. Bertkovsky Róza, Cluj — Auffenberg Gusztávné, Str. Mihail Viteazul 14. 47. Góznér Istvánné, Arad — özv. Vass Pálné, Str. Traian 16. 48. Dsida Aladár és neje, Cluj — Soós Lajos, Str. Ecaterina Varga 1. 49. Gyárfás Elemér Dicioanmartin, Eperjessy Béláné, Recht apát Timişoara, özv. Arkossy Lajosné Cluj, dr. Willer József Braşov, gróf Bethlen Györgyné Cluj — Szanatorium. 50. Sándor Imre főesperes Odorheiu, Márton Áron Cluj, Hájja Albert Cluj, dr. Balázs András Cluj, dr. Boga Alajos Cluj, Timár Sándor Frumoasa, Veress Ernő Cluj, György Lajos, Rác Vince Suseni, dr. Baráth Béla Alba-Iulia, Petres Kálmán, régens, Targu-Mures. (Folytatása következik.)

Tisztelettel közöljük a nagygyűlés összes résztvevőivel, hogy az 50 százalékos vasúti kedvezményre jogosító igazolványokat, a nagygyűlés jelvényét és munkarendjét az elszállásolási és ellátási jegyekkel együtt Targu-Muresre való érkezésük után kizárólag a nagygyűlés központi irodájában (Parohia rom. catolica, Piata Regele Ferdinand No. 6.) vehetik át, ahol július hó 2, 3, 4 és 5-ik napjain allandó nap-pali és éjjeli szolgálatot tartunk.

Kérjük a tömegesen érkező résztvevőket, szíveskedjenek magukkal hozni egy agylepedőt, fejpárnát és pokrócot (takarót).

Tekintettel arra, hogy minden jelentkezési terminus lejárt, már csak szállodai (fizetési) szobákban, vagy tömegszállásokban tudjuk elhelyezni ezután jelentkező vendégeinket.

A nagygyűlés rendezősége.

A négus Genfben utazott személyesen védeni ügyét a Népszövetségben

Genfből jelentik: A négus kíséretével csütörtök délután 2 órakor Genfben utazik, hogy személyesen védelmezze meg ügyét. A svájci kormány csak a Népszövetség ülészakának tartamára adott tartózkodási engedélyt Hailé Szelassziának.

A Paris Soir szerint a Népszövetség nem mondhatja ki a legyőzött Abesszinia kizárását,

hanem csak az a bizottság mondhatja ezt ki, mely ellenőrzi a megbízó leveleket és amelynek örködni kell afelett, hogy minden megbízott valamely tényleges kormányt képviseljen. Nem létező államot, vagy valamely követlést képviselni nem lehet a Népszövetségben.

Párizsban úgy vélik, hogy a négust, vagy képviselőjét még sem lehet elzárni a genfi tárgyaláson való részvétel elől.

Kengyelfutó a gúlán

Irtó: Diell Fedor

Hárman ültünk együtt a Mena House nyitott erkélyén: Sir Henry Trevor, az angol világotutató, Mc. Laure, az amerikai konzervgyáros és én, a magyar diák. Ez volt a negyedik téli, amelyet akkoriban Egyiptomban töltöttem lármás arabok és hallgatag angolok között. Szóltan kettesben üldögéltünk estéről-estére angol ismerőseimmel, mialatt fölöttünk mint mesebeli fényező gyúlt ki a hold. A szálloda kertjén túl, a sivatag peremén az Örökkévalósággal nézett farkasszemet a három piramis.

A csend csak addig tartott, amíg hozzánk nem csatlakozott az amerikai. Mc. Lure sehogy sem bírta ideggel a néma szemlélődést s előbb-utóbb minden este kifakadt valamiért.

Nagyban méltatlankodott akkor is.

— Mégis csak hallatlan, hogy sehol semmi új attrakció érrefelé — mordult föl. — Végkép meguntam a sivatagot, no, meg a gúlákat is. Ha legalább felvonót szerelnének rájuk. De így... A minap is vagy két óra hosszat vonszoltak föl erre a vén Cheops-ra és még most is érzem a derekam...

— Jeles sportteljesítmény ez — vettem közbe illedelmesen. — Csakhogy én tudok itt egy beduinról, aki a saját lábán járja meg a gúlát, — oda-vissza negyedórása alatt!

Az amerikai gunyosan végigmért.

— Komolyan állítja ezt, Boy? — fordult fe-

lém fölényes iróniáival. — Mert ha magam lát-nám, még akkor sem hinném el.

— Könnyű meggyőződni róla. — jegyeztem meg. — Csak éppen szólni kell a portásnak, hogy kerítse elő a beduint, hiszen itt táboroznak valahol a közelben.

— Dehát kicsoda ez a beduin? Akrobata... Hivatásos gumalászó?...

— Magam sem tudom. Itt úgy nevezik: „Hasszán Szaid, a kengyelfutó.”

Az amerikai másnap már hajnalban fölvert bennünket. Kiderült, hogy egész éjszaka kutatót a beduin után, akire csakugyan sikerült valahol reáakadni. Amikor aztán délelőtt felvonultunk a gizehi romok közé s vagy két esztendő múltán újra vizontláltam a kengyelfutó arabot, úgy tűnt, kissé megrokkant volna a derék Hasszán Szaid. A fehér burnosz már csak egy lötyögött csenevész alakja körül. Dohánybarnára cserzett ábrázatára keserű barázdákat szántott az idő. Mégis készségesen vállalkozott a feladatra. Egy angol fontért föl is jut a piramis tetejére meg le is kerül onnan — közben szomorú pillantású szeme fürkészve sandított az amerikai pénztárcájába, amelyben szép sorjában lapultak egymás mellett az angol és amerikai bankjegyek. Mc. Lure hszasz keresgélés után kiemelt egyet a tömördek bankó közül és meglöbögötte a beduin előtt.

— Utólag fizetek! — Idő: pontosan tizenöt perc! —

— All right...

Sir Henry Trevor szóltanul figyelte az al-

kudozás hosszas műveletét, szenttelenül pipázott és csak akkor nyult időmérő órája után, amikor Hasszán Szaid nekifohászkozott az indulásnak.

Ami most következett, bizonyára példa nélkül álló teljesítményt jelentett volna bármelyik olimpiai világmérgőzésen! A szikkadt beduin fölnyalábolta lebernyegét, csomóba kötötte a derekán s azzal rohamra indult a piramis roppant magassága ellen.

Eleinte vad iramban száguldott az omladozó kötörmelék között. Látszott, hogy időt akar nyerni mindenáron és pillanatok múlva már csakugyan az óriás bazalttömbök között tűnt fel. A rekkenő hőségben macskaügység-gel kuszott, sietett, rohant egyre följebb. Ölnyi magas kőcsockákra szinte földobta magát, egerutra is lett a hasadékok között és ilyenkor úgy száguldott fölfelé, mintha nyílegyenes verseny pályán suhanna végig. Hosszu másodpercekre néha teljesen eltűnt a szemünk elől, hogy azután ismét emeletekkel magasabban bukkanjon föl, a csuszhoz egyre közelebb.

A tűző napfényben alakja végül már szinte összeolvadt a magasság szörnyű messzeségével és hirtelen mint eleven szobor emelkedett fel a fáraó síremlékének tetején...

— Kilenc és fél perc — szólalt meg ekkor Sir Henry Trevor.

— Hihetetlen — hördült föl az amerikai. Odafönn a „gula kengyelfutója” ezalatt háromszor mélyen bókolt napkelet felé. Azután újból kattant egyet az időmérő, a beduin sar-

Szerdán is égettek lapokat a főváros utcáin

Mihalache ma hazaérkezik és a Nemzeti Parasztpárt értekezletet tart

Bucuresti. Saját tud. Mihalache, a Nemzeti Parasztpárt elnöke jelezte Prágából, hogy ma visszatér az országba s este meg is érkezik a fővárosba.

A Nemzeti Parasztpárt vezetősége a napokban értekezletet fog tartani, az utóbbi napok eseményeivel kapcsolatban elfoglalandó álláspont kérdéséről. A *Curentul* értesülése szerint Mihalache ez alkalommal meg fogja ismételni azt a pártnyilatkozatát, amely szerint a *Nemzeti Parasztpárt sem nem jobboldali, sem nem baloldali alakulat*. Ugyancsak a *Curentul* úgy tudja, hogy a párt nem fog hivatalosan állástfoglalni abban a küzdelemben, amely mostanában a szélső jobboldal és szélső baloldal között a két nagy fővárosi lap életháláharca kapcsán kirobbant, sőt kifejezetten elhárítja magától a közösségvállalást azokkal, akik vagy az egyik, vagy a másik oldalon való beavatkozásra ragadtatták magukat.

A bojkottcsapatok tevékenysége egyébként szerdán is igen élénken folyt a fővárosban, annak ellenére, hogy a kioszkokat mindenütt kettős őrszemek őrizték. Itt is, ott is fellebbantak a *Dimineața* példányaiból rakott máglyák tüzei. A rendőrség tegnap is összefogdosott vagy ötven lapégetőt, akiknek nagyobb része azonban nem volt diák. Az egyetemi hallgatók haragja szerdán főleg a francia lapok ellen fordult, amelyek nagy cikkekből támadták a romániai demokráciaellenes kilengéseket. Több helyen égettek el tegnap francia lapokat is.

Just Béla:

A modern francia katolikus irodalom története

A modern francia katolikus irodalom egyike a legtöbb embert érintő kérdéseknek. Uttörő jelentőségű ismertetése Justh Béla könyve: olyan közel hozza a kor egyik legnagyobb szellemi jelenségét, hogy a magyar olvasó tökéletes beleléssel olvassa lapjait. Iróknak, olvasóknak egyaránt fontos és szükséges munka.

Ara 75 lei és 15 lei portó

Kapható: könyvosztályunknál.

kon fordult és ismét megkezdődött versenytáása a veszedelemmel.

Az odalenn ásitó feneketlen mélységbe most mintha fejest ugrott volna a vakmerő ember. Csaknem zuhanva vetette magát alá a homokos kőszirtnek széléről. Csuszott és hempergett emeletes meredélyeken végig, majd ujból talpra szökött és a levegőben uszva ugrott újabb mélységek felé...

Az utolsó lépcsőfokokat egyetlen halálugrással ivelte át. Elfutva száguldott felénk. Elbotlott, végigvágódott a homokon, feltápáskozott, rohant egyre tovább, mintha érezte volna, hogy kevés az idő...

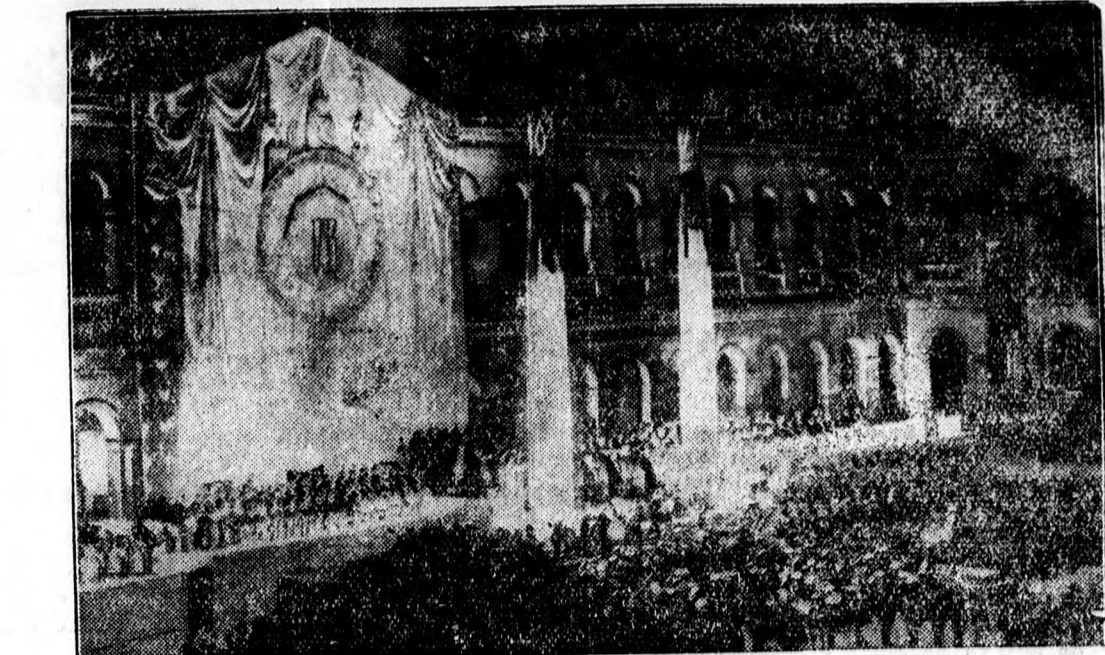
Csuromverejtekesen, zihálva ért oda elének. Elkésett!

— Tizenhat perc huszonegy másodperc — vetette oda Sir Henry Trevor és zsebreletette az időmérőt.

Több sem kellett az amerikaiaknak!
— Micsoda? Hiszen ez csaknem másfélperces késés — fortyant föl. — Akkor nem áll az alku! Csak fél fontot fizetek!

Hasszán Szaiddel, a kengyelfutóval dupla karikacsapással kettőt fordult a világ. Talán még a gulák is tótágast álltak előtte. Hitvány másodpercek miatt veszítsen el teljes fél guineát? Nem! Ez lehetetlen.

Felóráig tartó elkeseredett vita kezdődött. A beduin kért, könyörgött, rimánkodott. Öreg szüleit, apró gyermekeit emlegette, — végül

Száz éve annak, hogy Rouget de Lisle megírta a „Marseillaise”-t.

Párizsban az Invalidusok temploma előtt díszbeöltözött katonazenekar játszott a francia himnuszát: a „Marseillaise”-t, amelyet Rouget de Lisle száz évvel ezelőtt szerzett strassburgi hadifogsága idején.

Tatarescu és Bratianu között teljes a megegyezés

Július 5-re tüzték ki a párt kongresszusát. — Titulescu jelentőség-teljes nyilatkozata egyik párizsi lapban

Bucuresti. Saját tud. A liberális pártkongresszus előkészítő bizottsága szerda este hét órakor összeült és hosszasan tanácskozott a nagygyűlés időpontjának és napirendjének a kérdéseiről. Kilenc óra tájban Costinescu miniszter és Saveanu képviselőházi elnök, a bizottság tagjai, felkeresték Tatarescu miniszterelnököt és ismertették előtte az előkészítő értekezleten kialakult felfogásokat. A két államférfiu azután visszatért Bratianu lakására, ahol a tanácskozás folyt és közölték a miniszterelnök választát.

A jelek szerint a bizottság kiküldötteinek sikerült Tatarescut rábírní eddigi álláspontjának megváltoztatására, mert a tanácskozás végén a bizottság tagjai kijelentették, hogy teljes megegyezés létesült a miniszterelnök és a pártelnök között. A megegyezés értelmében a liberális pártkongresszust július 5-én tartják meg, Bucurestiben, a Savoy-mozi termében.

Tatarescu a párt egységének megőrzése céljából lemondott arról, hogy az alapszabályok megváltoztatásával őt egyedüli alelnöknek válasszák meg, sőt, a miniszterelnök megkérte a párt azon vezető embereit, akik támogatták Tatarescu alelnökké való megválasztásának gondolatát, hogy tekintsenek el ettől. Ezzel szemben azonban mindenki hozzájárult ahhoz, hogy az alapszabályok módosításával létesíti a párt a vezérítőkari tisztséget s ennek olyan jogkört biztosítanak, amely ezt a tisztséget egyenértékűvé teszi az alelnöki állással.

Titulescu nyilatkozata Párizsban

Bucuresti. Saját tud. Antonescu Victor tegnap hosszas telefonbeszélgetést folytatott a Montreuxban tartózkodó Titulescival, a Franciaországban eszközölt hadiszermegrendelése kifizetése tárgyában. Titulescu július első hetében tér vissza az országba.

Titulescu nyilatkozott a *Paris Soir*-nak a francia kormány külpolitikai nyilatkozatával kapcsolatban:

— Először is rámutatok — kezdte, — a kormánynyilatkozat ama részére, amely szerint Románia biztonsága kiegészítést folytatott Franciaország biztonságának. Ez a kijelentés nagyban megkönnyíti számunkra a közös politika folytatását. A francia kormánynak a Kisantantára és a Balkánszövetségre vonatkozó kijelentései bizonyítják, mekkora jelentőséget tulajdonít Franciaország ennek a két szervnek ma is.

— Franciaországnak a közép- és délkelet-európai országokkal való együttműködése szempontjából az a megállapítása, hogy a béke oszthatatlan, elvágja azokat a legendákat, amelyeket egyes érdekeltek költöttek s amelyek szerint Franciaország karbatett kézzel állna, ha más hatalmak támadó fellépésükkel fel akarnák borítani a jelenlegi területi álláspontot Európában.

— Ami pedig a Népszövetséget illeti, — folytatta a továbbiakban Titulescu, — a népszövetségi paktum módosítása nem történhetik meg. Mindig ez volt a felfogásunk és ennek kifejezést adott Öfelsége, Károly király is, a Kisantant államfőinek nemrég Bucurestiben tartott értekezletén.

Bolíviában kihírdették a statáriumot. Buenos Airesből jelentik: A bolíviai forradalom erősödik. A kormány az egész ország területére elrendelte a statáriumot.

már szitkozódott is. Hiába volt minden. Az amerikai hajthatatlan maradt.

— Fél font, — egyetlen centtel sem több — hajtogatja.

A guláktól a szállodáig, onnan ismét vissza vándoroltak a vitatkozók. Utoljára már az amerikai kabátjába csimpaszkodva jajveszékelt a póruljárt kengyelfutó. Azután, mintha egyszerre beletörődött volna a sorsába, hirtelen elkotródott. Mint a nyíl iramodott a sivatag felé...

Az amerikai kissé megviselten érkezett az ebédhez.

— Szó sincs róla. hatalmas teljesítmény volt és ami a fő, nem is tuldrága szórakozás — magyarázta elégedetten. — Furcsa fajzat ez a beduin népség. Pár centért kockáztatják az életüket.

Ezzel Mc. Lure, a jeles konzervgyáros, mint aki ügyét jól elrendezte, odaintette a pincért és behatóan érdeklődött a legfrissebb Virginia-dohány iránt. Kiválasztott egy csomagot, a pénztárcája után nyult és elsápadt. A következő pillanatban pogányul elkáromkodta magát...

— A pénztárcámat... a beduin... fuldokolta... Harminc font volt benne — meg egy százdolláros. — az egész készpénzem...

Sir Henry Trevor csak most tekintett föl ujságja mögül. Megtölte pipáját.

— Egy font — olesőbb lett volna, — mondotta azután csöndesen és rágyujtott.

A külföldi hajók a marseillei kikötőben rekedtek a sztrájk miatt

(Párizs.) Tasso, kereskedelmi államtitkár szerdán este bejelentette, hogy megegyezés jött létre a marseillei hajótulajdonosok és a tengerészek között és csütörtökre várják a kikötő-sztrájk befejezését. Igen sok külföldi hajó is megrekedt a kikötőben, amit vontatógőzös nélkül nem tudnak elhagyni. Valamennyi Marseille felé tartó hajó utirányának megváltoztatására.

Hivatalos adatok szerint jelenleg 193 ezer 547 a sztrájkoló száma Franciaországban.

A párizsi St.-Lazare pályaudvar környékén azután 22 tüntetőt letartóztatott a rendőrség.

A sztrájkoló tengerészek és hajótulajdonosok megbízottai szerdán este Léon Blum és Tasso miniszter jelenlétében tárgyaltak. A hajóstársaság elvben elfogadta a munkások javaslatát s erről táviratban értesítették Marsellel. Blum felajánlotta a tengerészeket, hogy haladéktalanul kezdjék meg a munkát. Mindezt azonban nem tették eleget a felhívásnak. A sztrájkoló száma — minthogy két hajógyár munkásai is sztrájkba léptek — szerdáról csütörtökre ezer fővel emelkedett.

Darányi miniszter a magyar felsőházban megköszönte az ellenzéknek hogy a miniszterelnök távollétében nem támadták a kormányt

Budapestről jelentik: A magyar felsőház költségvetési vitájában Bornemissza Géza, magyar ipariügyi miniszter bejelentette, hogy a magyar kormány a vidéken gyárakat akar létesíteni a magyarországi nyersanyagok feldolgozására. Darányi magyar miniszterelnök-helyettes köszönetet mondott a felsőháznak, amiért a miniszterelnök távollétében nem intézett támadást a magyar kormány ellen. Hangoztatta, hogy a Habsburg-trón visszaállításának kérdését nem tartja időszerűnek. Megállapította, hogy a magyar buza külföldi értékesítését a különféle államokkal kötött megegyezések biztosították. A buza ára ugyanannyi lesz, mint a múlt évben. Ezután a magyar felsőház általánosságban megszavazta a költségvetési javaslatot.

Külföldi laptudósítók érdekes véleményei és benyomásai a Dardanella-értekezletről

Párizsból jelentik: A francia lapok azt hiszik, hogy a montreuxi értekeztet nem fog olyan gyorsan haladni, mint kezdetben hitték. A Journal szerint az értekezteten szinte általános mozgósítás tapasztalható Törökország ellen. A Petit Parisien szerint a kormányok nagyrésze bevárja Genf állásfoglalását. Olaszország helyzetének tisztázásában. A lap szerint Olaszország az angol kormány álláspontját fogja pártolni a szovjettel szemben. A Petit Journal szerint Olaszországot Ciano külügyminiszter fogja képviselni Montreauxben. Olaszország nehezen mond le azokról az előnyökről, melyeket gazdasági terjeszkedése a

Fekete-tengeren biztosított számára.

Az angol News Chronicle szerint a szovjet uralkodni akar a Fekete-tengeren, hogy háboru esetén tetszése szerint használja a tenger-szorosok átjáróit. A Morning Post szerint az egyszerűnek látszó dolgok mögött sok viszály magva rejtőzik. Ha a Fekete-tengert elzárják a nyugati hatalmak hajóhada elől, könnyen felborulhat a földközítengeri egyensúly, a szovjet hajóhadak megjelenése folytán. Ez elég ok arra, hogy Anglia ragaszkodjék a tengerszorosok nemzetközi jellegének fenntartásához és nemzetközi ellenőrzéséhez.

Trockij, mint a szovjet ágense rendezi a Franciaországi sztrájkokat

Trockij száműzetése csak porhintés a világ szemébe

Párizsból jelentik: Feltűnést keltő leleplezéseket közöl a „Transcontinental Press” az európai kommunista propagandáról. A leleplezéseknek talán legérdekesebb része az, amely beszámol arról, hogy Trockij Leó, aki szánuzőtként szerepel Európában és látszólag éles harcban áll a moszkvai kormánnyal, ezzel leplezi megbízatását, amelyet egyenesen a Kominternről kapott. Pórt szórt a világ szemébe Trockij azzal a ténykedésével, hogy megalapította az ugynevezett negyedik internacionálét, amely „éles harcban áll” Moszkvával.

A sajtóiroda szerint az európai akció élére Trockij egy Meichler János nevű oroszországi származású férfit nevezett ki, aki

francia utlevéllel utazik és hatalmas összegek felett rendelkezik. Pénzügyi műveletit a „Böhmische Discontobank und Kreditanstalt” útján bonyolítja le.

Legutóbb a negyedik internacionálé hívei Meichler távozását követelték, mert meggyőződést szereztek arról, hogy összeköttetésben állott Charin-nal, a GPU egyik titkos ügynökével és Trockijnak minden befolyására szükség volt, hogy a megbízalmasabb híve pozícióját megmentse. Megállapítást nyert az is, hogy

Meichler állandó összeköttetésben állott Bucharinnal, abban az időben, amikor a népbiztos Prágában tartózkodott látogatásban és ebben az időben jelentékenyen megnövekedett a Meichler nevében levő bankszámla.

Meichler azt állította, hogy a pénzt Amerikában gyűjtötték össze a negyedik internacionálé részére. Ami magát Trockijt illeti, a Deutsche Bank-ban, Siedow néven százezer török fontos letéttel rendelkezik, azonkívül hatalmas összegek állanak rendelkezésére a Banca di Roma-nál, valamint Amszterdamban, ahol safe-ja van. A prágai iroda élén Meichler áll, a genfi irodában Zeller Fred és mindezt a Komintern finanszírozza. A sajtóiroda szerint Trockij áll a franciaországi események háttérében és ő nehezíti meg a sztrájkok rendezésével Blum Leó miniszterelnök helyzetét is.

Valle olasz légügyi államtitkárt nagy örömmel fogadták Berlinben

Ciano gróf is Berlinbe utazik, felesége látogatására

Berlinből jelentik: Valle tábornok, olasz légügyi államtitkárt, aki szerdán érkezett Berlinbe, rendkívül szívélyes fogadtatásban részesítették a német fővárosban. Az államtitkárt Hitler kancellár is fogadni fogja.

Bevatottak szerint Valle utja olasz-német légi egyezmény előkészítésével kapcsolatos. Olasz hivatalos jelentés szerint az olasz és német kormány megbízottai polgári repülésről szóló egyezményt írnak alá. Berlinben úgy tudják, hogy a Berthelsgadenben tartózkodó Ciano grófnét rövidesen felkeresi férje, az olasz külügyminiszter, aki akkor találkozik az ott nvaraló Hitler kancellárral is.

A spanyol zavargások következménye: vizinség Madridban.

A munkások munkabeszüntetése következtében a vízvezeték sem működik és így az utcai kutak vizét a rendőrség kénytelen szétosztani a lakosság között.

Tíz éve végzi dr Willer József a Magyar Párt parlamenti csoportjának felelősségteljes főtitkári teendőit

Willer József képviselőt tíz évvel ezelőtt nyelvezte a Magyar Párt vezetésének bizalma a magyar parlamenti csoport főtitkáriának nevezésére és felelősségteljes hivatalába.

Tíz év óta a Magyar Párt s ezzel az ardeali és banati magyarság állandó mindenese Bucurestiben. A többi magyar törvényhozók többé-kevésbé bizonyos munkamegosztás szerint végzik feladatukat a fővárosban, a parlamenti szünet alatt pedig csak vendégként szerepelnek itt. De Willer szinte szakadatlanul, a magyar érdekvédelem minden területére kiterjedő figyelemmel és kötelességekkel áll a bucurestii vártán.

Az általa megszervezett bucurestii magyar pártirodához és különösen az ő kezébe érkezik be tíz esztendő óta a romániai magyarság panaszaival, bucurestii elintézésre váró ügyeinek, néha teljesíthető, de igen sokszor teljesíthetetlen kívánásainak zöme. Ide futnak be a közéleti sérelmek orvoslását sürgető kérdések éppúgy, mint a magánosok életébe sújtó kormányintézkedések vagy vidéki baszkodások elleni jogkeresések... Es Willer József tíz éve futkos, kilincsel, előszobázik, szónokol, közbenjár, interpellál, levelez, tárgyal, utazgat, veszekszik, kunyorál, memorandumoz és audienciáztat ezekben az ügyekben fáradhatatlanul.

Szép, nagy — és hálátlan szerep.

A kívülállók és távolról figyelők csak a tarka és csábító külszínét látják ennek a zaklatott életnek. A karosszéket a képviselőház üléstermében, a mindenütt megnyitott ajtókat, a kormányférfiak kézzelnyomását, az első osztályú ingyenes vasúti jegyet, a Calea Victoriei-úti lakást, a befolyást, a közismertséget, sőt hírnevet, mindazt, ami ennek a tisztségnek természetes velejárója, szükséges eszköze.

A Norddeutscher Lloyd Bremen rendezésében két nagy társasutazás a

berlini olimpiászra

Pontos indulás július 29-én, visszatérés augusztus 19-én.

Egyéni utlevél szükséges, vízumok a részvételi díjban bennfoglaltak.

Az első utazás programja akként lett összeállítva, hogy az azon résztvevők berlini tartózkodásuk alatt az olimpiai játékok megnyitó ünnepségét és a könnyű atlétikai versenyeket tekinthetik meg.

UTIRÁNY: Sibiu—Halmeu (csatlakozási lehetőség ezen az útvonalon bárhol, ahol a gyorsvonat megáll) (Oderberg—Berlin—Hamburg—Hollandia—Stellingen—Kiel—Bremen—Köln—Bonn—rajnagőzőessel Bingen—Frankfurt—Weimar—Leipzig—Dresden—Prága—Kassa—Halmeu—Oradea—Sibiu.

Második úton a résztvevők berlini tartózkodásuk alatt a kézilabda, hálólabda, labdarúgó versenyeket, nagy katonai hangversenyt és a záróünnepségeket fogják megtekinteni.

UTIRÁNY: Sibiu—Oradea—Halmeu—Oderberg—Leipzig—Weimar—Frankfurt—Mainz—Köln—Bremen—Hamburg—Berlin—Prága—Kassa—Halmeu—Oradea—Sibiu.

Részvételi díj személyenként a két ut bármelyikére 17.500 lel.

Rezervált ülőhelyek a Stadionban

Jelentkezési határidő: július 5, utlevél beküldésének határideje: július hó 15. Jelentkezéskor az összeg 20% o-a lefizetendő. Jelentkezési hely: lapunk kiadóhivatala.

Kérjen részletes prospektust.

Emberi gyarlóság: sokaknak fáj ez. Van olyan, akinek, hogy úgy mondjuk, l'art pour l'art, önzetlenül fáj. De olyan is akad, akinek jelöltje volna erre a tisztségre, sőt olyan is, akinek az önjelölés kilátástalansága okozza ezt a fájdalmat, aki maga szeretne ülni abban a Calea Victoriei-úti lakásban, s abban a képviselőházi karosszékekben, amelyet Willer József tart megszállva.

Azt hisszük, ezért van Willer Józsefnek annyi támadásban része. A támadók rendszerint messziről lövik el mérgezett nyilait a dolgok és a céltábla kellő ismerete nélkül. Ha közelebb jönnének vagy jöhetnének, bizonyára tegezőkben hagynák nyilvesszőiket. Mert alapjában véve nem is olyan irigylésre méltó helyzet a Willer Józsefé. Ha szabad elárulni: ő maga is kikívánczokzik belőle.

A tízéves forduló alkalmából felkerestem a pártirodán és jubileumi nyilatkozatot kértem tőle.

— Azt már nem, — felelte kurtán. — Nem szoktam ünnepelni magam. A névnapomat sem tartom meg.

— Mégis! — akadékoskodtam. — Vessen képviselő úr egy kis visszapillantást az elmúlt tíz esztendőre. A végzett munkára.

Willer a borzadás arckifejezésével kapott fejéhez.

— Isten őrizz! Elég volt egyszer végigcsinálni. Nem akarok beszélni róla! Nem akarom újraélni!

De később, a beszélgetés során, mikor már kívül érezte magát a nyilatkozat kicsikarásának veszélyén, mégis elmélázott az elmúlt évtizeden.

— Tíz évig itt élni Bucurestiben... távol lenni a könyvtáramtól... a zongorámtól... és különböző helyeken, különböző urak előtt folytonosan bájos mosolyokat adni le...

Ebben a felsőhájtásban körülbelül benne van Willer József helyzetének és mesteriségének minden keserve.

Kettészakítva élni: szívével és tulajdonképpen otthonával a hegyeken túl, munkájával, gondjaival, hajszolt napjaival a hegyeken innen... A háború előtti magyar közigazgatási ember és közéleti férfi magyar élettalajba eresztett gyökereivel átültetődni Bucurestibe; alkalmazkodni az itteni éghajlathoz; a bizalmatlanság, gyanúsítás és ellenséges indulat légkörében összeköttetéseket teremteni; jó arcokat vágni, amikor legszívesebben átengedné magát a harag és kétségbeesés kiélésének; előzékeny mosollyal, s ha kell élcelődve haladni a

Dhanampur maharadszájának látogatása II. Carol királynál

Az uralkodó ebédet adott egzotikus vendége tiszteletére. A maharadsza kijátszotta a fotóriportereket

Bucurestiből jelentik: Szerdán elutazott a fővárosból Dhanampur maharadszája, aki néhány napon keresztül Bucuresti vendége volt. A maharadsza tegnap kihallgatáson jelent meg Ófelségénél, aki ebédet adott az egzotikus uralkodó tiszteletére. Szerdán délután egy órakor a maharadsza és kísérete autón elutazott Budapest felé.

Összesen öt napig tartózkodott a maharadsza a fővárosban, ahol számos apróságot vásárolt, többek között gramofonlemezeket, román dalokkal és egy cimbalmot.

Itt tartózkodásának utolsó napján hírt kapott arról, hogy otthon hagyott felesége suiyo-

* **Meghülésnél, náthaláznál, torokgyulladásnál, mandolalobnál, fülkatarrusnál, valamint idegfájdalmaknál és szaggyalásnál naponta fél pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz nagyon jól tesz, mert a gyomorbélcsatornát alaposan kitisztítja és desinficálja, azonkívül pedig megfelelő emésztést biztosít. Az orvosok ajánlják.**

tragédiák szakadéka felett, mert hátha-hátha, lehet még menteni s határozottan állani élbe, ha a legutolsó kísérlet ezt kívánja meg; a felelősségtudat óriási súlyával a lelken gördíteni a vissza-visszaeső sziklát fel a hegyoldalra s mindig új erőfeszítéssel mindig újra kezdeni a csúcsraérkezés világos reménytelensége ellenére is...

Ime az árnyoldalak. Ezeket viselni és elviselni tíz éven át: minden kellemes látvány ellenére is rendkívül nehéz feladat és igen nagy teljesítmény.

Ha van állás, amelynek betöltésére kevés ember alkalmas, akkor a magyar parlamenti csoport főtitkársága kétségkívül az. S nem tudunk fajtestvéreink között erre — még az évtizedes gyakorlat nagy előnyét leszámítva is — alkalmasabb embert, mint Willer József. Mozgékony, mint a higany: az ember úgy érzi, hogy tíz helyen is tud lenni egyszerre. Könnyűed, gall szelleme bírja az iramot a görög értelmességbe oltott franciás kultúrájú ókirályságbeli román államférfiak eszejárásával. Az a körülmény, hogy ismeri a háború előtti magyar közigazgatást, sőt munkása is volt annak, nemcsak tájékozottságot nyújt neki, hanem erkölcsi alapot is a kisebbségi jogok védelméért folytatott küzdelmekben, hiszen módjában van magyar példákra és saját egykori eljárásaira hivatkozva támasztani igényeket. Elsőrangú csevegő volta a parlament folyosói munkájában teszi otthonossá, szónoki készsége, vitázó képessége az ülésteremben elfoglalt állandó őrhelyének ad jelentőséget. Hajlékony, síma modora a minisztériumokban bocsájtja meg a magyarság ügyeiben való csökönyös és folytonos alkalmatlankodásait. Magyar fajszeretete, amely német hangzású nevét viselő elődjének több egymást követő kecskeméti nemzedékében erősödött, az ardeali magyar közönséggel való kapcsolatait fűli át... Nem túlzás, ha saját megfigyeléseink alapján azt állítjuk róla, hogy benne minden jó — és talán rossz — tulajdonság együtt van, amire főtitkári minőségében szüksége lehet.

S a rengeteg munka és vesződéssel mellett arra is van ideje Willer Józsefnek, hogy bucurestii magyar egyesületekben másfél-kétórás, lebilincselően érdekes előadásokat tartson politikáról, társadalmi problémákról, zenéről, hogy időnként elmondja beszámolóit kerületében, hogy résztvegyen kongresszusokon, ünnepélyeken, választási hadjáratokban s olykor leszaladjon erdélyi városokba dalárdákat vezényelni és hangversenyeket nyitni meg.

Sokoldalú, tevékeny ember Willer József. A magyar közönség hálás elismerése adjon neki erőt és kedvet a következő tíz esztendő néhez harcainak megvívására. (J. b.)

san megbetegedett és ez a hír elkedvetlenítette a maharadszát, aki kétóránként kapott távirati jelentéseket felesége egészségi állapotáról.

Az uralkodó egyébként, dacára annak, hogy szenvedélyes amatőr fényképező, nem szereti, ha a fotóriporterek fényképezik. Amikor a királyhoz ment audienciára, orvosát és titkárát küldte a főbejáraton át, mert arról értesült, hogy számos fotóriporter várja a szálloda bejáratánál. Ő maga a szállodát csak akkor hagyta el, amikor a fotóriporterek, abban a meggyőződésben, hogy a titkár személyében fényképeztek a maharadszát, eltávoztak. A tévedésükről a fotóriporterek csak később győződtek meg.

HIREK

Központi szerkesztőség, kiadóhivatal és előfizetési felügyeleti helye

Oradea, Strada Regele Carol II. 5.
ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Hétoldos: Egész évre 800 fillérre 400 negyedévre 210, egy hóra 70 lek.
 Magyarországon: Egész évre 50 P, félévre 25 P, negyedévre 15 P.
 Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepek 24 fillér.
 Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037.
 Telefon: 27.

Felelősszerkesztő: **PERÉDI GYÖRGY**
 Cluj szerkesztő: **dr. Sulyok István**
 Cluj, Piata Unirii 13.

Kéziratokat nem ösztönk meg és nem adunk vissza.
 Csak a választékos magánlevelekre válaszolunk.

Időjárás

Az időjárás-kutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Nyugati, északnyugati légáramlás, záporok, a hőmérséklet keleten és délen változatlan marad.

Zürichi zárlat. Párizs 20.26 fél, London 15.43 háromnegyed, Newyork 307 egynyelcad, Brüsszel 51.87 fél, Milánó 24.25, Madrid 42.02 fél, Amszterdam 207.80, Berlin 123.50, Bécs — schilling 57.25, Prága 12.72, Varsó 57.70, Belgrád 700.

Serédi hercegprimást és Eden külügyminisztert egyszerre avatták díszdoktorokká. Londonból jelentik: Az oxfordi egyetemen szerdán avatták díszdoktorrá Serédi Jusztinián magyar hercegprimást. Ez ünnepélyes alkalommal avatták Eden külügyminisztert, Chatwood angol tábornokot és Gilbert Burray oxfordi egyetemi tanárt, a világhírű görög nyelvész, az egyetem díszdoktoraivá.

Mérei Viktor előadása a budapesti rádióban. Rendkívül érdekes előadás hangzott el szerdán este fél 9 órakor a budapesti rádióban. Mérei Viktor, az aradi születésű fiatal hírlapíró, a „Dunaposta” távirati iroda munkatársa irt komoly felkészültségre valló tanulmányt „Olimpiától—Berlinig” címmel. Ma, amikor az öt világrész minden tájáról, valamennyi tekintet Berlin felé fordul s a lapokban nap, mint nap jelennek meg tudósítások a népek és nemzetek közeli nagy tornájáról, kétszeresen érdekes és figyelemkeltő volt ez az előadás, amely nem száraz adatszűrűséggel, hanem színes, változatos elbeszélő formában vezetett végig az olimpiai játékok történetén — Olimpiától Berlinig. Az olimpiai játékok bölcsőjétől az ujkori olimpia legmodernebb játéktéréig, a német alapossággal, körültekintéssel és áldozatkészséggel felépített hatalmas berlini stadionig. Visszapillantást nyertünk az előadón keresztül a régi, Krisztus előtti esztendőkből, amikor először gyultak olimpiai tűzek, hirdelve az erő, egészség és szépség — de egyben a tiszta erkölcsiség és béke diadálját. Mert az olimpiai torna már akkor is az egymással folyton viszálykodó görög államok harmonikus megbékélését jelentette. És ugyanakkor megismertük azt a gigantikus munkát, amellyel Berlin készül a nemzetek nagy találkozójára. Mi, akik mindig őszintén örülünk egy-egy tőlünk. Ardealból elszármazott kártyásunk sikerének, nagy élvezettel hallgattuk Mérei Viktor előadását.

ANGLIA IS BE AKARJA VEZETNI AZ ÁLTALÁNOS VÉDKÖTELEZETTSÉGET. Londonból jelentik: Amint ismeretes, Angliában nincs általános védkötelezettség. Több angol lap szerdai számában foglalkozik azokkal a hírekkel, hogy most a nagy fegyverkezési tervvel kapcsolatban az angol kormány komolyan gondol az általános hadkötelezettség elrendelésére. Hírek szerint legközelebb 2 millió 750 ezer embert hívnának be Angliában katonai szolgálatra.

Összeültkőzött a levegőben két vizirepülőgép. Cherbourgól jelentik: Az itteni hadikikötő közelében szerdán délelőtt négy vizirepülőgép gyakorlatozott. Leszállás előtt két gép összeültkőzött s mindkettő lezuhant. A szerencsétlenségnek 5 halálos áldozata van.

A romániai kegyes-tanítórend felvételi pályázatát hirdeti. A kegyes-tanítórend ez évben csak baccalaureátusi vizsgát tett ifjakat vesz fel. A rendbe belépni óhajlók folyamodványukat 1936. július hó 15-ig (Piarista Rendfőnökség, Cluj, Str. Duca 5. címre) terjesszék be. A folyamodványhoz az alábbi okmányokat kell csatolni: 1. Keresztlevél, bérmentési bizonyítvány, állami anyakönyvi kivonat és állampolgársági bizonyítvány. 2. Erkölcsi bizonyítvány az intézet igazgatójától, vagy hit-tanítanárától. 3. A baccalaureátusi vizsgáról szóló bizonyítvány. 4. Orvosi bizonyítvány arról, hogy a folyamodó szerzetes-tanári pályára testileg alkalmas. 5. Szülői nyilatkozat arról, hogy beleegyeznek gyermekük pályaválasztásába és tőle anyagi támogatást nem várnak.

Az érettségi bizottságait még nem állították össze. Bucurestiből jelentik: Az érettségi vizsgák június 28-án kezdődnek, a vizsgáztató bizottságokat azonban még nem állították össze. Azt sem lehet tudni, hogy kik lesznek a bizottságok elnökei. A közoktatásügyi minisztérium pénteken hozza nyilvánosságra a bizottságok vezetőinek és tagjainak névsorát. Június 28-án, az első nap az érettségire jelentkező tanulókat veszik számba és az irataikat vizsgálják felül.

Életfogytiglani fegyházra ítélték Rákosi Mátyást. Budapestről jelentik: Ismeretes, hogy Rákosi Mátyásnak, a kommunizmusban vezérszerepet vitt népbiztosnak védői kérték a bíróságot ösztönbüntetés kiszabására. A törvényszék elutasította, a kuria azonban helyt adott a kérelemnek s a törvényszéket új tárgyalás kitérésére utasította. A büntető törvényszék Sirilla-tanácsa csütörtök reggel kezdte meg az ügy tárgyalását. Az ügyész ismertette a Rákosi ellen eddig hozott ítéleteket. E szerint államrend fel-forgatásáért 1927-ben 8 és fél évi fegyházra, a múlt évben különböző büntettekért életfogytiglani fegyházra ítélték. A törvényszék tanácsa ezeket az ítéleteket hatályon kívül helyezte és ösztönbüntetéséért 1927 május 25-től kezdődően életfogytiglani fegyházra ítélték Rákosi Mátyást. A vizsálati fogsággal 1 évet és 7 hónapot a bíróság kitértőttnek vett. Az ítélet jogerős.

Jégkarak országszerzte. Bucuresti. Saját tud. Az utóbbi időben esett jégeső az ország különböző részén igen nagy károkat okozott. Így Arad megyében három község határának vetését 100 százalékban elverte, más három községet pedig 10—30 százalékban károsított meg. Satu-Mare megyében néhány község határában 50 százalékig terjedő kárt okozott a vetésben. Odorheiu megyében két község határában 10 százalékig, Mures megyében pedig hat községnek okozott nagyobb károkat. Az esőzések egyébként országszerzte kedvezően befolyásolták a vetéseket s különösen a kukoricának használtak. Az oradeai szőlőhegyen mérhetetlen kárt okozott a jég és a fellepszakadás-szerű zápor, amely a domboldalakon kimosta az ültetvényeket.

* Mindazon mérgezési esetek leküzdésénél, melyeket romlott ételek okoznak — tehát főleg húsmérgezés vagy gombamérgezés előfordulásakor — a gyorsan ható természetes „Ferenc József” keserűviz azonnali használata rendkívül fontos segéd-szöv. Az orvosok ajánlják.

Fókát lőtt Constantában egy őrtálló tengerészkatona. Bucurestiből jelentik: Furcsa kalandban volt része Ion Dobre tengerészkatona, aki Constantában teljesít szolgálatot. A part egyik elhagyatottabb részén állt őrt, amikor észrevette, hogy valami fekete tömeg kuszik feléje. Nem tudta, hogy mi az s mivel arra gondolt, hogy hátha valami állatbőrbe bújó csempész, háromszor megállásra szólította fel. A fekete tömeg azonban tovább kuszott. A katona öt lövést adott le rá. Kijött az őrségről a káplár és az ügyeletes tiszt is s megállapították, hogy a tengerészkatona egy fókát lőtt le.

Önnek is szüksége van arra,
 hogy tökéletesen megtanulja a német nyelvet!
 Játszva és a legrövidebb idő alatt tökéletesen megtanul németül!
 most már III. kiadásában megjelent
Tanuljunk könnyen gyorsan németül

című, magántanulásra kiválóan alkalmas nyelvkönyvből, amelyet
Dr. Ernst Häckel tanár,
 a Pázmány Péter Tud. Egyetem előadója, a báró Eötvös Coll. tanára irt.
 Ha valóban rövid idő alatt könnyen, szinte játszva akarja megtanulni az Ön számára nélkülözhetetlen német nyelvet, úgy azonnal vásárolja meg e művet, amelynek bővített, szövegjegyzékkel és a feladványok megfejtesével kiegészített
III. kiadása most jelent meg!
 Ez a magántanulásra kiválóan alkalmas német nyelvtan néhány hónap alatt érte el harmadik kiadását!
A NÉMET NYELV ISMERETE MA MÁR MINDENKI SZÁMÁRA LÉTERDEKI
 Ára tízve 200 lei és 10 lei portó.
 Kapható: **KÖNYVOSZTÁLYUNKNÁL**

A háboru óta először most jelent meg a német nagykövet a nemzetközi diplomáciai akadémián. Párizsból jelentik: A nemzetközi diplomáciai akadémia szerdai ülésén Béranger szenátor az elnöki székből meleg szavakkal üdvözölte Welzel gr. német nagykövetet, abból az alkalomból, hogy a németek első ízben vettek részt az akadémia tanácskozásán.

Háromnyelvű utcatáblák lesznek Ungváron. Ungvárról jelentik: Az ungvári városi tanács legutóbbi ülésén Gaár István magyar alpolgármester javasolta, hogy három nyelvű utcatáblákat rendeljenek meg, mert a kormány rendelete értelmében az állam nyelvén kívül kisebbségi nyelven is meg lehet jelölni az utcákat, ha az illető kisebbség husz százalékánál nagyobb számban él a városban. A városi tanács elfogadta az alpolgármester javaslatát és úgy döntött, hogy a jövőben Ungváros cseh, ruszin és magyar nyelven rendeljék meg az utcatáblákat.

Meghalt gróf Teleki László Gyula. Clujról jelentik: Gróf Teleki László Gyula, a transzilván magyar arisztokrácia ismert és köztiszteletben álló tagja, 70 éves korában Clujon elhunyt. Teleki László Gyula gróf hosszabb idő óta betegeskedett s akik aggódtak életéért, régen el voltak készülve a legrosszabbra. A kivételes egyéniségű férfiú az egész kisebbségi magyarság szomorú vesztesége.

AZ ARABOK SZÜNTELENÜL TAMADNAK PALESZTINÁBAN. Jeruzsálemből jelentik: Palesztinában újabb terrorhullám lépett fel. Az arabok megtámadják a vasutakat és az országutakat mentén lövöldöznek a zsidó gépkocsikra. Sagora mellett tűzharc során két angol megsebesült, három arab meghalt és egy megsebesült. Sapad közelében az arabok megtámadták egy zsidó gépkocsit; egy zsidó meghalt, négy súlyosan megsebesült. A jerikói országúton gépfegyverrel futamították meg az izgága arabokat.

Bulgária is a megtorlások megszüntetése mellé állott. Szófiából jelentik: A bolgár miniszterelnök kijelentette, hogy Bulgária Genfben pártolni fogja a megtorlások megszüntetését.

Pénzhamisító bandát fogtak el egy clujmegeyi községben. Cluj. Saját tud. A rendőrség két detektívje néhány nappal ezelőtt valami hivatalos minőségben Gherlára utazott, ahol estefelé betértek az egyik kis vendéglőbe. Itt figyelmeztettek egy rosszul öltözött emberre, aki vadonat-ú 250 leissel akart fizetni. A detektívek észrevétlenül követték, ki aztán egy üzletben vásárolt s ugyancsak 250 leissel fizetett. Így járt üzlet-ről-üzletre s mindig nagy pénzzel fizetett, bár a zsebeiben már több száz lei aprópénz volt. A detektívek erre bekísérték a legközelebbi őrszobába, zsebeiben husz darab kitudón hamisított 250 leiest találtak. Bevallotta, hogy Muntean Todor-nak hívják s a hamispénzt Cara községben Szabó Márton és Moldován Vasile mechanikusoktól kapta forgalombahozás végett s minden darab után 100 lei jutalékot kapott. A két detektív kiszálltak Cara községbe és Szabó Márton mechanikus házában egy jól felszerelt pénzgártó műhelyt, kitűnő kliséket, különböző vegyszereket és nagymennyiségű bámulatos ügyességgel hamisított 250 leiest találtak. A két pénzhamisítót azonnal bezárították a cluj rendőrségre, Muntean Teodor „ügynökkel” együtt. A pénzhamisító társaság tagjai beismerték, hogy március elejétől gyártják, azelőtt pedig 100 leiseket gyártottak. A nyomozás még folyik, hogy megállapítsák, kik voltak még a bűntársak, akik a hamis pénzt forgalomba hozták.

Tömegszerencsétlenségek. Rómából jelentik: Soveso állomáson egy mozdony beleszaladt az ott vesztglő személyvonatba. 32 ember megsebesült. — Párizsból jelentik: A Vernon melletti Berconetti lőszergyárban szerdán este az egyik csarnok a levegőbe repült. Két munkás meghalt, négy súlyosan, hét könnyebben megsebesült.

Bucurestibe szállították a sikkasztó baia-marei alpolgármestert. Satu-Mare. Saját tud. Jelentették, hogy az ügyészség két héttel ezelőtt egymillióhatzszázezer lei értékű állampapír elsikkasztásának vádjára alatt letartóztatta Iuga Augustin földrajztanárt, Baia-Mare alpolgármesterét. A bányaváros négy millió leivel tartozott az államnak, de mivel ez az adósság iskolaépítésből származott s ezek az épületek az állam tulajdonába mentek át, az összeget a város javára leirták. Az ügyet Iuga Augustin alpolgármester intézte, aki egymillióhatzszázezer lei név-értékű állampapírt vett fel a város pénztárából azzal, hogy ha ezt Bucurestiben a pénzügyminisztériumba befizeti, az adósságot ezzel véglegesen elrendezik. A család kiderült s Iugát letartóztatták. Dr. Hanza Eugen vizsgálóbíró Bucurestibe utazott, hogy az ügy ottani szereplőit is kihallgassa. Szerdán az igazságügyminiszter távirati rendeletére Iugát Bucurestibe szállították.

* A serdülő ifjuságnak adjunk hetenként legalább egyszer reggel felkeléskor egy-egy kis pohárnyi természetes „Ferenc József” keserűvizet, mert gyomor-, bél- és vértisztító hatásának, fluksnál és leányoknál egyaránt, igen fontos eredményeket köszönhetünk. A gyermekklínikákon a Ferenc József vizet a kisdetek makacs székszorulásánál és nagyobb gyermekek gyomorbélhurutjánál már régóta kitűnő sikerrel alkalmazzák. Az orvosok ajánlják.

Oroszország katonatisztekét küldött Csehszlovákiába. Varsóból jelentik: Az „Ilustrovany Kurjer” szerdai száma ismerteti a szovjet csehszlovákiai katonai befolyását. Január 3-án 24 tagú tiszti küldöttség, májusban ismét 48 tiszti és katonai szakértő érkezett Szlovenszkóba, s különböző cseh csapattestekbe osztották be őket. Ezeknek felettese *Votruba* tábornok, a cseh vezérkari főnökség épületében székel. *Porubszky* ezredessel együtt, aki a hivatalos csehszlovák hírszolgálati iroda közreműködésével egész Csehszlovákiára kiterjedő kémiszolgálatot szervezett. A Kassa környékén felállított új rádióállomást is két szovjet-tiszti vezeti.

Halálozás. Deva. Saját tud. Elges Gyula 53 éves devai könyvtőmester június 23-án reggel, fiának kertészeti üvegházában felakasztotta magát és meghalt. Tettenék oka ismeretlen. Két nagy gyermeket és egy kisleánykát hagyott hátra.

Timisoara. Saját tud. 1933 szeptemberében országos viszonylatban is feltűnést keltett az a bűntény, amelynek Steiner Béla dr ügyvéd esett áldozatul. Schira Miklós volt jímboleai dugazdag gazdálkodó egy időben különböző vállalkozásokba fogott. Rigos fürdőt is bírta, majd vállalkozásaiba belebukott. Amikor aztán egy három-ezeröttszázleves tartozás miatt a butora is dob alá került, az árverést vezető Steiner Béla dr ügyvédet lelőtte. Schirát tizenkét évre ítélték, majd büntetését tíz évre szállították le, öt pedig az aundi fegyházba utalták. Most híre ment, hogy Schira, akit a fogásig mindinkább megtört, a fegyházban meghalt.

Aradról jelentik: Ujvidéken szerdán délelőtt Jugoszláviában szívszélhűdében meghalt 61 éves korában dr Tabakovits György ügyvéd, aki az imperium változás után költözött át Aradról, ahol évtizedekig, mint társ szerepelt néhai dr Barabás Béla budapesti majd aradi ügyvédi irodájában és harcos szerepet vitt a függetlenségi pártban is. Jugoszláviában, Ujvidéken egy darabig ügyvéd volt, majd, mint a kir. tábla tanácselnöke ment nyugdíjba. Az elhunytnak Aradon három nővere él: Tabakovics Justina, özv. Marinkovics Péterné és Tabakovics Danica iparművész, akiket husvétkor látogatott meg. Rajtuk kívül férfitestvérei gyászolják: Tabakovics Milán volt aradi építész, aki jelenleg szintén Ujvidéken él és aki az aradi minorita templom építője és Tabakovits Dusan, a Magyar Nemzeti Bank nyugalmazott igazgatója, aki Budapesten él.

Schmeling ökölvívó-bajnok a Hindenburg léghajóval elindult Berlinbe. Berlinből jelentik: Schmeling, aki mint emlékeztetés, legyőzte Joe Louist, a nagyhírű néger ökölvívót, szerdán a „Hindenburg” léghajóval a lakehursti repülőtérrel elindult Németországba. Schmeling péntek reggel érkezik meg Maina-Frankfurtba, ahol felesége, *Anny Ondra* várja. Frankfurtból külön repülőgéppel folytatja útját Berlinbe, ott hivatalosan fogadják.

Nemzetközi motorcsónak-verseny a Berlin melletti Templiner-tavon.

A versenyre olaszok, svédok és spanyolok is beneveztek. Képünkön Warne német versenyző látszik motorcsónakjával.

A gyermekel között villám sújtott egy asszonyt. Satu-Mare. Saját tud. Necopoi községben kedden délután Pop Mária 49 éves asszony a szántóföldről a vihar közeledtére hazafutott s a konyhában tartózkodott két kis gyermekével. Egyszerre a villám a házba csapott és az asszonyt halálra sújtotta. A szalmafedeles házikó lángokba borult s bár az eső úgy esett, mintha dőzsából öntötték volna, a ház porig égett. A két kis gyermeket, akiknek az ijedtségen kívül semmi bajuk sem történt, a szomszédok mentették meg a tűzhaláltól. A szerencsétlen asszony megénesedett holttestét éjszaka huzzák ki a ház romjai alól.

Lenygel nacionalisták éneke idején feldúltak egy várost. Varsóból jelentik: Emsyenice városkában, mely a krakkói kerületben van, izgalmas éjszakai események játszódottak le. Száztagú fegyveres csapat hatolt be a városba, elvették a telefonhálózatot, kifosztották több zsidó üzletet, feltörték a polgármester lakását s a rendőri őrszobáról számos fegyvert zsákmányoltak. A támadás után egy közeli erdőbe vonultak vissza. A hatóságok mozgósították az összes környékbeli rendőrkirendeltségeket. Sikerült a támadók közül néhányat elfogni. A vizsgálat megállapította, hogy a dulást a nacionalista párt tagjai végezték Adam *Dobinszky*, krakkói kerületi pártfőnök vezetésével.

GYERMEKNYARALTATÁST VÁL-LALUNK REMETEN, pompás magaslati levegőn. Gondos felügyelettel, intézeti rendszer szerint. Jelentkezni lehet: Oradea, Str. Vlahuta 22, balra 2. ajtó.

Egy liter borért tizennégyezer lelt fizetett egy gazdálkodó. Satu-Mare. Saját tud. Baia-Maren az országos állatvásáron Tárca Demeter satuloudejosy gazdálkodó, a községi ideiglenes bizottság elnöke tizennégyezer leiert eladta tehénét s betért a kocsmába. Nemsokára két fiatalember kért engedélyt, hogy melléje ülhessenek. Tárca barátságos ember lévén, hamar őszibarátkozott a két fiatalemberrel, akik bort rendelték, beszélgetés közben bizalmasan megsúgták, hogy a liberális párt bizalmi emberei és még sokat tehének a intermár-elnöknek, aki módfelett megörvendett a nagy protekciónak. Miután a bor elfogyott, a fiatal emberek a világrt sem engedték, hogy Tárca egyenlítse ki a számlát. Egymástól érzékenyen búcsút vettek s a gazda a jövőbeli politikai sikerek reményében hazafelé indult. Alig hagyta el a várost, a zsebébe nyult. Rémülten tapasztalta, hogy a tehén ára, a tizennégyezer leit eltűnt, ellopták a fiatal emberek, horozgatás közben. A csendőrség s a rendőrség nyomozza a két zsebtolvajt.

Elégettett újságok. Deva. Saját tud. Lupeniben vasárnap Sandru lelkes vezetésével a jobb oldaliak elégették a piacoz az antifasiszta lapokat. A demokrata munkásság odátömegtelt s Franciaországot és a demokraciát éltette, míg a másik tábor Hitlerét éltette. Moldovan Márton a fémmunkások ottani elnöke csendesítésre közelepett s a csendőrségre ment, ahonnan kijövet, egy nagyobb tömeg fenyegetően lépett fel vele szemben s az egyik késsel hátha szurta. Egy Varjassy nevű munkást őrizetbevettek.

Megjelent a háborus regények legújabb remeke.

P. Markó Marcell O. F. M.

Szibérián át a kolostorig

195 oldalas könyv. Első oldalától az utolsóig lebilincselően érdekes.

Ára 60 lei és 10 lei portó

Kapható könyvosztályunknál

SPORT

Vasárnap: Universitatea—Crisana Oradeán

Filléres vonatot indít az „U”

A vasárnapi, Oradeán, a Károly-pályán lebonyolításra kerülő „U”-Crisana „kiesést derbi” iránt óriási érdeklődés nyilvánul meg. Az egyetemistáknak győzniük kell, mert vereség esetén az utolsó helyre csúsznak s ők játsszák az osztályozót a B) liga bajnokok minősítő tornájából kikerülő első helyezett. Viszont a Crsanának is igen fontos a győzelem, mert a Victoria ellen valószínűleg Clujon fogja hagyni mind a két pontot.

Clujról jelentik: Az egyetemi csapat vezetőségének a tegnapi nap folyamán sikerült megállapodnia a CFR helyi igazgatóságával a vasárnap Oradeára tervezett különvonat ügyében. A rendkívül olcsó „filléres” vonat vasárnap reggel 6.20 órakor indul Clujról, 10.43 órakor érkezik Oradeára. Visszaindulása este 8.30 órakor, érkezés 1.13 órakor. Részvételi díj 178 lei. Jelentkezés péntek estig a Stadion sportáruüzletben és a Patria kiadóhivatalában. Jelentkezésnél a teljes részvételi díj lefizendő.

Vereséget szenvedett az Olympique Marseille a fővárosban

Bucurestiből jelentik: A francia labdarúgó sportban előkelő szerepet játszó Olympique Marseille szerdán mutatkozott be a fővárosban. Ellenfele az Unirea Tricolor—CFR—Juventus vegyes volt, amelytől 5:2 (3:1) arányú vereséget szenvedett. A vegyescsapat szépen játszott, a franciákon fáradságos nyomai látszóttak. Bogdan (3), Sony Niculescu (2), illetve Alcazar és Zatelli a góllövők. A francia csapatban Eisenhoffer, a Ferencváros volt csatára is játszott.

AZ INTERNATIONAL BOARD, a labdarúgás szabályalkotó szerve úgy határozott, hogy a jövőben eltérli a kapuskigrást és a hátsó vonalon a pályáról kikerült labdákat ezután a hávédeknek kell visszajuttatni a mezőnybe. Leszégezte az IB, hogy a játékevezető pályaralépése pillanatától kezdve új a játékosok felett, de csak a mérkőzés kezdetét jelző sipjelt után élhet kiállítás jogával.

1500 m-es német uszókord. Hannoverből jelentik: A német uszók olimpiai próbaversenyén Freese 1500 m-en 20 perc 09.9 mp-vel új német rekordot állított fel.

Győznek a favoritok a wimbledoni világbajnokságokon. Wimbledonból jelentik: A világ legjobb teniszezői gyűlnek itt össze évente s ezért ez félhivatalosan világbajnokság. A második nap eredményei a következők: Férfi egyes: Hughes angol—Khosinkie kínai 9:11, 6:4, 3:6, 6:3, 8:6. Női egyes: Ritchie angol 5:7, 4:6, 8:6, 6:0, 6:0. Boussus francia—Jensen dán 6:4, 6:2, 6:4. Tuckey angol—Metaxa osztrák 8:10, 6:3, 6:2, 6:4. Crawford ausztrál—Prenn angol 6:4, 6:2, 6:4. Férfi páros: Crawford, Quist angol—Hecht, Caska cseh 6:3, 6:3, 7:5. Bawarowsky, Metaxa osztrák—Andrews, Peters angol 6:3, 6:2, 4:6, 6:2. Budge, Makó—Boussus, Destremeau francia 6:3, 13:11, 6:4.

London is bejelentette igényét az 1940. évi olimpiára. Londonból jelentik: Az 1940. évi olimpia rendezési jogának elnyeréséért eddig Helsinkii és okió harcoltak. Most váratlanul London is igényt jelentett be az 1940 es világversenyre.

AZ OTTHON

Nemzetközi Asszonyhét

Néhány héttel ezelőtt egy meglehangulatú teaestélyen hallottam legelőször emlegetni a „Nemzetközi Asszonyhét” tervét.

A teaestélyekkel sűrűn beültetett teremben a budapesti Soroptimista klub tartotta összejövetelét. A Nemzetközi Asszonyhét gondolata pedig a Soroptimista klub elnöknőjének dr. Spur Endrénének Bárdos Feltoronyi Magda doktornak fejében és szívében fogamzott és az ő érdeme az, hogy eddig a világ minden tájáról már több mint ezeröttszáz asszony jelentette be részvételét a budapesti Nemzetközi Asszonyhétre.

Dehát mit is jelent tulajdonképpen ez a különös elnevezés: „Soroptimista klub”?

A teaestélyen olyan szép számban jelenlevők biznyságtétele szerint ez az elnevezés azt jelenti: „a legjobb testvérek”. A soroptimizmus a békét, szeretetet, az összhangot hirdeti. Az első soroptimista klubok az Egyesült Államokban alakultak, eszméik azonban, amelyek az önzetlenséget és derülést jelentik, hamarosan elterjedtek az egész világon, így különösen Angliában, ahol 1930-ban volt az első soroptimista nagygyűlés, Párizsban, Berlinben, Bécsben, Genfben, Tallinban, de Algirban, Ausztráliában és Új Zelandban is. A soroptimista klubok nem ismerik az osztályok közötti különbséget, egyszerű kis varróleány, doktorkisasszony, hercegnő egyaránt helyet foglal soraikban. A rang, méltóság nem kötelező, — de annál inkább a szeretet és a derültség. Talán azért ered innen az az elhatározás, hogy a budapesti asszonyok az egész világ asszonyai felé testvéri öleléssel tárják ki karjaikat és magyáros vendégszeretettel hívják meg őket néhány napi ismerkedésre, barátkozásra. Egyik legkedvesebb programja a Nemzetközi Asszonyhétnek az, hogy az elég nagyszámú rendezőgárda valamennyi tagja meghív egy-egy külföldi hölgyvendéget otthonába. Ez a figyelmességében csaknem megható ötlet nemcsak a budapesti társaságokban lett visszhangra, hanem az ott élő idegen-koloniákban is. Így a finn követ felesége egymaga harminc vendéghölgy megvendégelését vállalta magára.

Tartalmas és igen szép programmal várják a budapesti asszonyok az egész világról összegyűlekező asszonytestvéreket a Nemzetközi Asszonyhétre és szinte karácsonyos szorgoskodással készülődnek a fogadásukra. Az előjelek szerint nem lesz egyetlen szomszédos, vagy távoli ország sem, amelynek asszonyai fel ne figyelmenk erre a barátságos hívásra és ne nyújtanak testvéri érülettel kezüket, hogy a férfiak politikája által az emberszívek közé emelkedő gátakat asszonyi szívek megértő szeretetével áthidalhassák.

A Soroptimista klub teaestélyén azonban a július 8-tól 15-ig tartó Nemzetközi Asszonyhét tervén kívül egyébről is esett szó. Két viruló fiatal asszony, — ismert nevű művész mind a kettő — beszélt sajátmagáról. Gyermekkoruktól mostani állásfoglalásukig vezették el a hallgatókat ezer értékes, drága tanulságot vonva le életük napsugaras és komor állomásaiból. Radnayné Szörédy Iona festőművész és műkritikus volt az első és Rosnyainé Simonffy Margot a második. Rosnyainé Simonffy Margot mint szavalóművésznő eddig háromszáznolcvanöt hangversenyen szerepelt. Megható ösztöniséggel vallotta be önmagával való küzdelmeit, amíg rátalált művészeté kifejeződési formájára és a nekilendülés kezdetleges fogyatékoságait is bájos közvetlenséggel sorolta el. Szinte paradoxonnak tűnt egyik megállapítása: „Milyen rengeteget kell tudni ahhoz, hogy az ember el merjen szavalni egy Petőfi, vagy Arany János verset”. Házassága, kis fia születése, művészi fejlődésében is igen fontos

állomások voltak. Kedves beismeréssel mondotta: „Nem a művészet szolgált többé engem, hanem anyaságom óta én szolgáltam a művészetet”. A férje és kislány iránti állandó gondoskodás vágya, felelősségérzete művészetében is új irányt jelentett és a csillagokig lendülő öntudatos, zengőlelkű művész. Megerítette Tagoret: „Nem gyűjthetsz eleget, hogy elfáradj az adakozásban”. Innen már csak egy lépés választja el előadásának befejező vallomását: „Missziósnővére lettem a magyar költészetnek”.

A Soroptimista klub tagjai ezután rövidesen elszéledtek, újabb szépségekkel és igazságokkal gazdagodott lélekkel. Engem azon az

éjszakán reggelig rázott a nemzetközi gyorsvonat hazáig. Így volt időm elgondolkozni azon, hogy de jó is volna, ha az egész világon minden asszony, minden leány „optimista soror”, — „derülő testvér” lenne! Milyen sok erőt, bátorságot kapunk egymástól, ha a jóban fogunk kezét és szép testvériségben olvadunk össze. Ha nemcsak a nagyvárosok, magasabb műveltségű társadalmi rétegei, hanem a kisvárosok és a falvak asszonytársadalma is összejönne havonta egyszer, hogy kertelés és szépítés nélkül elmondják — és meghallgassák tapasztalataikat, eredményeiket, sikertelenségeiket. Ha ilyenkor testvéri derültségben erősítünk, bátorítunk, támogatunk egymást! Ha R. Simonffy Margot példájára valamennyien az igazi testvériség és derültség legdrágább művészetének missziós nővérei lehetünk.

Csűrös Emilia.

Lehet akarni az egészséget*

Szó sincs róla, beteg ember is lehet derűs, vidám, sőt jókevé. Csak hogy biztos az, hogy ezt dupla energiabefektetéssel érheti csak el. De igazán és magától értetődően jókedvű csak az egészséges ember.

De hát én nem tehetek róla, ha egyszer beteg vagyok! — Mondok egy paradoxont: Tudod mit? Az egészséges ember még a betegséget is jobban bírja! Ugy-e érte, hogy mit akarok vele mondani! Az egészséges szervezet, amely mindennek ellentáll és amely az esetleg reáttörő betegséggel is hamar végez, azt igen nagy fokban lehet akarni is. Korán feküdni, korán kelni, szeretni a friss vizet, nem félni a naptól, sem az esőtől, időt szánni egy kis mérsékelt sportra és napi tornára, több pénzt költeni gyümölcsre és mézre, mint húsról és tojásra, nagy tányérral enni a főzeléket és kicsi csészében a teát és kávé — az a szervezet, amelyet így szoktatnak, az ellentáll az élet minden apróbb bajának és megállja helyét a nagyobb megpróbáltatásokban is. „Schlafe viel und haste nie, Dann bekommst Du nie Neurastenie” — mondja Kneipp pater.

Mostanában hála Istennek már nem divat betegnek, gyengének, törékenynek lenni. Ha nem is hajtunk terdet-fejet a Lamanche-csatornát átúszó és a Mont Blancot megmászó hölgyek előtt — biztos, hogy előnyösen megváltozott a női ideál is az egészség szempontjából. Ma edzett, fáradságot nem ismerő, kitartó partnereket keresnek a férfiak a sportban is, az életben is.

A sport-ember — vidám ember.

A túlzás, — az eszközt célú tevés, — az éretlenség, természetesen itt is éppen az ellenkező eredményt éri el. Nemcsak az a leány lesz rosszkedvű és érzékenykedő a fáradságtól, aki egész éjjel fennmaradt olvasni, de az is, akinek izomláza van a túlzott gyalogságtól vagy bőrgyulladás az észszerűtlen napozástól és nemcsak az a leány irigykedett és szerencsétlenkedett, aki régen azt látta, hogy másnak a bőre habfehérebb és a termete darázsderekebb, mint az övé, hanem a modern leány is vörösre sárgatja szemét és kipróbálhatja környezete türelmét, akinek úszó-, kúszó-, rúgó-bajnoksága fo-

* Részlet Stadler Frieda: „Szeretném, ha szeretnének?” című könyvéből, melynek részletes ismertetésére lapunk más helyén térünk ki.

rog veszélyben egy eddig még nem ismert csillog felmerülése által. A túlzás mindenben árt, a sportban is. De azért tény, hogy a friss levegőn végzett mozgás használ az egészségnek, használ a jókedvnek, így tehát használ a kedvességnek is. Hát gyakorold!

És ha észreveszed, hogy ingerlékeny, szűrészavú, az „igazat-megmondó” ember kezdés lenni, aki legjobb barátai is állandóan keserű megjegyzésekben diskurál — ne sajnáld az időt egy kis hőmérőzésre és a pénzt egy alapos orvosi vizsgálatra, mert egész biztosan rejtőzködik valami kis baj abban a szervezetben!

Divatlevél

*

Az idei nyári divat legjellegzetesebb ujtása a „kis ruha”. A jólöltözött asszony ruhájából ép úgy nem hiányozhat, mint az elegáns komplé, vagy estélyi ruha. A „kis ruhák” egyszerűségük és ötletességük teszik rendkívül kedveltekké. Színezésükben odáig merészkedhetünk, hogy izléses elrendezéssel 3—4 színt is rakhatunk rájuk, anélkül, hogy cicomásoknak hatnának. Világoskék vászon ruhát például nyugodtan díszíthetünk fehér galérral, piros és sötétkék övvel. Drapp nyerselyem ruhához nyugodtan viselhetünk barna övet és halványzöld mellényt. Fehér ruhára tehetünk piros—kék—zöld összeállítást övet és ugyanilyen szalagokból összeállított gallért.

Nagyon felkapott ezidén a kasmir, ami igen hálás anyag. Nem piszkolódik és igen kellemes a viselése. Különösen a piros, vagy közepkék alapú, derékban húzott, puffos ujjú, szelisz ruhák a kedveltek, amelyekhez nem is kell egyéb dísz, mint a négyzetes kivágásba egy kis organdi, georgette, vagy fehér csipke rüsz.

A „dirndli” egyre nagyobb tért hódít. Eredetileg tiroli parasztruha, de ma már attól eltérően ezer változatban viselik. A pettyes olcsóbb selymek különösen alkalmasak ezekhez az úde és kedves nyári ruhákhoz. Igen csinos a kékalapú, fehérpettyes ruha, piros alapú, kékpettyes sállal és köténnyel.

A sárga vagy rózsaszín csíkos anyagból készült ruhák igen hálásak, mert az övön kívül nem kell hozzájuk egyéb dísz, a csíkok keresztben vagy ferdén alkalmazásával ötlelesen díszíthetjük őket. Ha van egy ilyen sárga, vagy barnacsíkos angol ruhánk, barna kabátot vagy szmokingot csinálhatunk hozzá és jól használható utcai ruhával gazdagodhatunk.

A „kis ruhák” változata felsorolhatatlan. Izléssel és ötlettel elkészítve, egész nyári ruhátunk hangadó és vezető „egyénei” lesznek.

Medicine

KÖZGAZDASÁG

Románia kivitele az első 5 hónapban

Bucurestiből jelentik: Románia kivitele ez év első öt hónapjában 5.945 millió leit ért el, amely összeg az egyes hónapokban a következőképpen oszlott meg: január 1.064, február 933, március 1.143, április 1.347 és május 1.458 millió lei. A kivitel legjelentősebb része Németországra jutott. A májusi és áprilisi kivitel országok szerint a következőképpen oszlott meg (millió leiben):

	május	április
Németország	287.4	287.8
Ausztria	174.7	133.8
Franciaország	152.2	114.1

Anglia	131.0	134.7
Magyarország	124.4	100.7
Csehszlovákia	106.6	86.8
Olaszország	57.7	88.3
Egyesült Államok	57.2	28.1
Görögország	45.8	47.2
Svédország	36.9	33.2
Egyiptom	37.4	24.2
Málta	33.8	45.6
Palesztina	33.2	25.4
Dánia	32.5	87.5
Jugoszlávia	21.1	31.7
Svájc	16.9	27.6

Bulgária Közép-Európa felé fejleszti állatkivitelét

Szófiából jelenti: Bulgária 1935-ben 18.231 darab szarvasmarhát vitt ki külföldre 53.09 millió leva értékben az előző évi 16.474 db-os, illetve 53.25 millió levás kivittel szemben. A kisebbmértékű mennyiségi emelkedéssel szemben tehát az érték enyhén hanyatlott, ami a kiviteli árak csökkenésére mutat. Az állatkivitel túlnyomó része ökor volt.

A szarvasmarhákivitel legnagyobb része a Levante felé irányult és a legnagyobb vásárló Palesztina volt, utána következett Görögország, Málta, Egyiptom, Törökország és Tripolisz. A juh kivitel majdnem teljes egészében Görögország felé irányult, amely 80 százalékát vette át a kivitt mennyiségnek.

Figyelemreméltó jelenség, hogy Bulgária a múlt évben először kötött nagyobb sertésüzletet Németországgal, amely szerint 10 ezer db vágott sertést szállított oda, amely mind zsírsertés volt. Az őszi hónapokra ismét nagyobb németországi üzletre számíthatunk. Az állatkivitel Bulgária külforgalmában az első helyet foglalja el. Eddig szarvasmarhából majdnem kizárólag igavonó állatot tenyésztettek, most azonban már kezdik nagyban tenyészteni a kiviteli célokra alkalmas hizott állatokat. Az egész állatkivitel súlypontját most Középeurópa felé helyezték át és így irányban már az első tapogatózások is megindultak.

Gazdasági jellegű megbeszéléseket rendez a kisantant. Bucurestiből jelentik: A restaurációs ünnepségek során, a kisantant államfői és államférfiai megbeszéléseinek eredményeként a szorosabb gazdasági együttműködés kérdései is szóba kerültek. Elhatározták többek között három nagyjelentőségű biró gazdasági jellegű értekezlet tartását, így a három állam exportintézeteinek közös értekezletét, a vasutak igazgatóságainak tanácskozásiát a végül a kereskedelmi szakértők konferenciáját.

Ciuc megye statisztikája. Mercurea-Ciuc. Saját tud. Ciuc megyében a legutolsó összeírás szerint 33 ezer 210 lakóház van. Gazdasági épület 35.253. Üzem, gyár, kereskedés, italmérés stb. 2734. Lakosainak a száma 147.584. Az egész megye területe jelenleg 4470 négyzetkilométer.

Mely országok vezették be a devizakorlátozásokat? Londonból jelentik: Az angol szenátusban egy törvényhozó kérdést intézett a pénzügyminiszterhez arra nézve, hogy milyen országokban van devizakorlátozás érvényben? *Runciman* államtitkár írásban válaszolt a kérdésre és kimutatta, hogy 33 állam vezetett be devizakorlátozásokat és külföldi fizetések ellenőrzését. Ezek az országok a következők: Anglia, Argentína, Ausztria, Bolivia, Brazília, Bulgária, Chile, Kolumbia, Costa Rica, Csehszlovákia, Danzig, Dánia, Észtország, Honduras, Iran, Izland, Olaszország és Gyarmatai, Letónia, Litvánia, Nicaragua, Paraguay, Lengyelország, Portugália és Gyarmatai, Kelet-Afrika, Románia, Spanyolország, Törökország, Magyarország, Uruguay és Jugoszlávia.

Új illetéket vetnek ki az ásványvizek behozatalára. Bucurestiből jelentik: Az ásványvizimporthoz szabályozásáról szóló törvényjavaslat 27 szakaszának intézkedése értelmében a talaj kitermelését illető összes munkálatok a kereskedelmi és iparügyi minisztérium hatáskörébe tartoznak. Mint értesítjük, egy szabályrendeletet fognak alkotni, amely szerint az ásványviz importhoz engedély elnyeréséhez 5400 leies taxát kell lefizetni.

Mercurea-Ciuc város a vasúti személyforgalom átcsonportosításáért. Saját tud. Közismert tény, hogy a székely körvasút megépítésénél kicsinyes személyi érdek elgáncosolták azt a tervet, hogy a székelyhelyen legyen a vasúti elágazó gócpont és azt a vástól hét kilométerre lévő Petru Rares községben létesítették. Ezzel a vármegye székelyhelyi város fejlődése meg volt pecsételve. A jelentéktelen kis község azonban hatalmas fejlődésnek indult. Úgy gazdaságilag, mint társadalmilag óriási fejlődött. A város ipari és kereskedelmi életének valamelyes fellendítését szolgálja, ha legalább a személyforgalom kiindító állomását ide helyeznék. Idegenforgalmi szempontból is igen előnyös lenne, ha az összes személyvonatok beszaladnának a város állomására és innen indulnának. Ennek megvalósítására *Faraşa* polgármester és *Biró József* alpolgármester a brasovi vasutigazgatósághoz indokolt kérelmet terjesztettek elő.

Olaszországban megtalálták az üzleti reklám régi emlékeit. Rómából jelentik: A Mussolini által feltárt ókori városok piacain hatalmas oszlopokat találtak, amelyekre apró cseréptáblákat függesztettek ki az ókori kereskedők. Néhány ilyen cseréptábláról megállapították a tudósok, hogy azon elsőrangú falenumi bort, szicíliai mézet, szíriai datolyát és sok minden más ajánlottak a római polgártársaknak. Ezek az oszlopok voltak a hirdetőoszlopok ősei és a cseréptáblák voltak az első plakátok. Ez is bizonyítja, hogy a reklám már az ókorban is fontos volt.

Prof. Dr. Ranschburger Pál legújabb műve!

A fejfájások okai és gyógyításuk

A tartalomjegyzékből: Mi is a fejfájás? — Ideges eredetű fejfájások — Reumás és csúszos fejfájások — A fejszabák és zsábaszerű fejfájások — Az agyvelőburok és agyvelő betegségeiből eredő fejfájások — A cukorbeteg fejfájások panaszai — A változás korában lévő (férfiak és nők) fejfájásai — A külső behatások, sérülések okozta fejfájások — Az egyén általános testi tulajdonságai kölcsönhatásából eredő (habituális) fejfájások — Kétoldali és féloldali fejfájások — Az elhízás okozta panaszok — Az asztmás beteg fejfájásai — A migrain rohamok különböző okai — A gyomor és hasútr zavart működéséből eredő fejfájások — Gyógyszeres — Diétás — Hormon kezelések — Psychotherápiás gyógymód — Sebészeti kezelés — Fizikális gyógymódok — A fejfájalmak teljes gyógyítása — stb., stb.

Ára csak 110 lei és portó.

Beszerezhető KÖNYVOSZTÁLYUNKNÁL.

Uj könyv!

P. Trefán Leonárd:

Mosolygó tájak

A kiváló hitszónok és író művészi írásainak legújabb gyűjteménye. Ára 50 lei és 15 lei portó.

Kapható könyvosztályunknál.

Arcárciketek

Adás-vétel

Egy
jókarban lévő nagy ruhaszekrény és egy asztal eladó. Oradea, Str. Alexandri 32. emelet. Gubicza.

Egy darab
I. I. H. L. Ganz villany motor eladó. Strada Axenta Sever 3. Oradea

Eladó
35 éve fennálló borbély üzlet, Kovács, Str. Crucii No. 9.

Eladó magánház
3 szobás lakással és mellékhelyiségekkel. Ugyanott többféle szoba növény eladó. Oradea, Str. Moldova 44.

Egy jókarban lévő,
mely gyermekkosci eladó. Oradea, Str. Leaganului No. 8.

Egy
kis Singer varrógép eladó. Str. Vasile Conta 4. sz. Tóthnál.

Egy szép két szobás lakás augusztus 1-re kiadó. Oradea Strada Take Joneescu No. 24.

Jókarban
levő ruhaszekrényt megvételre keresek. Oradea, Str. Scaalei 10.

Veszek
mindenféle könyvet és papírt, bármilyen tárgyakat, gummi belső hulladékokat, jó állapotba levő petroleumos, fa és bádög hordókat. Hívásra hazhoz megyek. Cim: Klein Dezső Oradea, Strada B. Deleanu No. 2.

Hülönféle

Bevezetett élelmiszer üzlet, elköltözés miatt olcsón átadó. Cim: Kovácsné kalapszalón, Str. Alexandri—Millerand sarok.

Villanyerőre
berendezett gyárhelyiségek kiadó, esetleg az ingatlan is eladó. Oradea, Str. Nicolae Zsiga No. 52.

Oktatás

Zenker Margitnál
újabb szabászati és varró-tanfolyam kezdődik júliusban. Rágele Ferdinand-ut 44. szám.

Román liceum
V-ik osztályát végzett diák tanítványt vállal. Str. Millerand 3.

Lakás

Szép utcai szobák
és olcsó udvari szobák a Str. Nocolae Zsiga 49 sz. alatt kiadók.

Butorozott szobák
a Parcul Carmen Sylva 32. szám alatt Oradeán olcsón kiadók.

2 szobás,
fürdőszobás, modern lakás, parkirozott udvarban, augusztus 1-re kiadó. Oradea, Strada Densusiuanu No. 20.

Két szoba,
előszoba, konyha, mellékhelyiségekkel aug. 1-re kiadó. Oradea, Str. Pasteur No. 37.

Kiadó
1 szobás konyhás lakás mellékhelyiségekkel augusztusra. 3 szobás modern utcai balkonos november 1-re. Oradea, Str. Tache Joneescu 15.

Emeleti utcai szoba
előszobával, irodának, orvosi rendelőnek kiadó Oradea Piata Unirii No. 2.

Kiadó
augusztus 1-re kétszobás modern lakás. Oradea, Reg Carol 19. sz.

Szoba-konyhával
Körös mellett, Aristide Dimitriade 27. nyári hónapokra kiadó Értekezni Piata Venetia gyógyszerüzletben.

Butorozott
szoba kiadó. Oradea, Str. Xenopol 13.

2 szobás lakás
mellékhelyiségekkel kiadó. Oradea, Str. Codrilor 11. sz. Hadady telep.

Alkalmazás

Intelligensabb leány,
gyermek mellé ajánkozik. Str. Fabricilor 18. I. ajtó. Oradea.

Bejárónót
keres dr. Borbély, Reg Ferdinand 10. sz., II. emelet.

Tehenész vincellér
azonnal állást kap a Horváth Árpád szőlőjében, Calea Ruinelor 1. sz. Petőfi-utca végén

Julius 1-re
házmester felvétetik. Oradea, Str. Dimitrie Cantemir 25.

LAPARUSITASRA
emberek magas százálékkal felvétetnek. Jelenkezés a kiadóhivatásban.